

O avtorici knjige

Branka D. Jurišić je specialna pedagoginja. Zaradi zanimanja za avtizem se je odločila za študij specialne pedagogike in se zaposlila v prvem oddelku za otroke z avtizmom, ki je bil ustanovljen pred skoraj tridesetimi leti na Centru Janeza Levca Ljubljana. Več kot dvajset let je bila zaposlena v Centru za duševno zdravje Zdravstvenega doma Ljubljana, kjer je sodelovala pri odkrivanju, diagnosticiranju in ocenjevanju otrok z avtizmom, svetovala je družinam in tudi strokovnjakom vrtcev in šol, kako otroke in mladostnike z avtizmom čim bolj vključiti v vsakodnevno življenje.

Njena prva knjiga o avtizmu je izšla leta 1991 in je bila takrat za mnoge strokovnjake v Sloveniji prvi učbenik na to temo. Je tudi soavtorica dveh knjig o Aspergerjevem sindromu.

O avtizmu je imela več seminarjev in delavnic, sodelovala je pri oblikovanju smernic za celostno obravnavo oseb s spektroavtističnimi motnjami, ki so izšle leta 2009. Zaposlena je v Izobraževalnem centru Pika, kjer izobražuje predvsem strokovnjake iz vrtcev in šol ter tako spoznava njihove potrebe na področju šolanja otrok z avtizmom.

Recenzija knjige

Dr. Branka D. Jurišić skozi opise otrok opiše raznolikost vedenjskih značilnosti otrok z avtističnimi motnjami v različnih razvojnih obdobjih, na različnih delih spektra avtistične motnje in z različnimi pridruženimi težavami ali motnjami. Predstavi uveljavljene znanstvene razlage vedenjskih značilnosti avtistične motnje ter ponuja podrobnejše opise nekaterih učinkovitih terapevtskih intervencij. Avtorica v knjigi predstavlja sodobni pogled na spekter avtističnih motenj, odgovarja na vprašanja o prepoznavanju, razvrščanju in poimenovanju avtističnih motenj, razlogih za hitro naraščanje prepoznanih otrok z avtističnimi motnjami v svetu in pri nas ter ponuja bralcu usmeritve o dokazano učinkovitih terapevtskih postopkih, s katerimi otroke z avtizmom učimo novih spretnosti in zelenih vedenj. S povezavami na različne spletne vire usmerja bralca tudi k samostojnemu učenju in poglobljanju znanja s področja učinkovitih intervencij poučevanja.

Knjiga slovenske avtorice, specialne pedagoginje z dolgoletnimi izkušnjami poučevanja otrok z avtistično motnjo in nudenja podpore njihovim družinam, je dragocen vir znanja za starše, vzgojitelje, učitelje in druge, s katerim lahko pomagajo otrokom z avtizmom pri učenju in polnejšem vključevanju v družbo.

doc. dr. Jana Kodrič, univ. dipl. psih., specialistka klinične psihologije

Kazalo vsebine – druga izdaja knjige (2021)

4	Predgovor k drugi izdaji
6	Uvod
9	Opisi otrok – obrazi avtističnih motenj
10	Črt
14	Domen
16	Maja
18	Ruben
20	Avtistične motnje – osnovne informacije
20	Avtistične motnje in spekter avtističnih motenj
21	Diagnoze, merila, klasifikacije, poimenovanje
23	Zmeda z dodatnimi diagnozami
23	Otroški avtizem = avtizem v otroštvu = klasični kannerjev avtizem
25	Aspergerjev sindrom ali aspergerjeva motnja
26	Podatki in dejstva o avtističnih motnjah
26	Dejavniki tveganja in značilnosti AM
26	Diagnosticiranje, odkrivanje AM
27	Značilnosti AM in sopoavnost z drugimi motnjami
28	Pogostost
33	Značilnosti otrok z avtističnimi motnjami
	In proces diagnosticiranja
33	Proces diagnosticiranja AM pri otroku
37	Družina in otrok z avtističnimi motnjami
41	Iskanje ustrezne podpore ali zdravila? Z dokazi podprte intervencije in sporne terapije?
44	Tri teorije o avtizmu
44	Teorija uma
47	Teorija o šibki osrednji usklajenosti
49	Teorija o motnjah izvršilnih funkcij
52	Poučevanje otrok z avtističnimi motnjami – z dokazi podprte intervencije
53	Z dokazi podprte intervencije za otroke in mladostnike z AM
56	Nova spoznanja pomenijo nove prepoznane intervencije - poročilo NCAEP v letu 2020
69	Postopek izvajanja z dokazi podprtega poučevanja
73	Ovire pri uvajanju z dokazi podprtih intervencij v prakso
75	Opisi z dokazi podprtih intervencij
	In primeri individualiziranega načrtovanja
76	Krepitev
82	Poučevanje z vrstniki
87	Naravno poučevanje
92	Vizualna podpora z urniki
107	Viri

Naročilo knjige

Prenovljena in dopolnjena izdaja Priročnika za učitelje in starše – Otroci z avtizmom, je izšla avgusta 2021. Prva izdaja iz leta 2016 je bila dvakrat ponatisnjena. Knjigo lahko naročite pri Sabini Pšeničnik, po elektronski pošti: pika@centerjanezalevca.si ali na tel.št.: 01/ 4342 360. Cena knjige je 20 € in poštnina okoli 4 €. Po predhodnem dogovoru lahko knjigo prevzamete osebno – v upravi Centra Janeza Levca Ljubljana. Obseg knjige je 112 strani, format A4. Knjiga obsega veliko opisov otrok in mladostnikov z avtističnimi motnjami in opisov postopkov poučevanja. Ponekod so ti postopki dokumentirani tudi s fotografijami. Bralcu omogoča vpogled v sodobne z dokazi podprte intervencije – s slovenskimi in angleškimi imeni, da bi lažje izbrali med tem, 'kaj deluje' pri otrocih z avtizmom in kaj so terapije brez dokazov. Podrobneje so predstavljeni individualizirani primeri štirih intervencij: krepitev, poučevanje z vrstniki, naravno poučevanje in vizualna podpora (urniki). Eno od poglavij obsega spoznanja o družinah otrok z avtističnimi motnjami.

Pripravila Sabina Kovač, koordinatorica v IC Pika, september 2021